

Noyðist hann nú at grugga P. Ellefsen

Avsannan til G.L. Samuelsen, ábyrgdarblaðstjóra

Fýra greinar, eitt tónatos og ein oddagrein vóru svarið uppá frágreiðingina um hvussu Pauli Ellefsen hevði nýtt telexið frá svenskum millummanni í skipasølum.

Tykist, sum nú er neyðugt at grugga málið enn meira, so fólk ikki skulu skilja, at P. E. bar seg skeivt at, tá hann í bløðunum fór undir at viðgerða privatu viðurskiptini hjá monnum, istaðin fyrri at leggja fram prógv fyrri landsstýri og figgjarnevnd um, at tilfarið, vit tóku stóðu eftir í vár, ikki var reelt.

Hvussu enn P. E. nú roynir at draga í land aftur um skuldsetingar sínar, og tváa hendur við at siga, at hann ongan hevur skuldssett, so stendur eftir, at hjá flest øllum er fatanin av tí, hann hevur sagt, at umrøddu menn hava roynt at fáa sær studning úr landskassanum á skeivum grundarlag, og at landsstýrið hevur roynt at fjala hetta. Harafturat, at undirritaði til hetta endamál hevur jonglera við eini meting og borið aðrar tímáprisir fram enn teir, Skála skipasmiðja sigur seg nýta, og

teir danskar og svenskar smiðjur nýta.

So kann Pauli Ellefsen siga so ofta hann vil, at hann bert hevur spurt, men spyrjingin hevur havt slíkan hátt, og hoggini um ódugnaskap landsstýrisins verið so mikið óargalig og rógvandi frammanundir (insinuerandi) at fáur ivast í, at tað, Pauli Ellefsen hevur sett fram, eru beinleiðis skuldsetingar imóti hesum monnum, og imóti landsstýrinum fyrri at hava áhuga fyrri at dylja okkurt.

Tað, landsstýrið hevur gjørt, er at royna at fáa frægasta tilfarið til vega. Men so leingi ongar av skuldsetingum Paula Ellefsens eru prógvaðar, noyðist landsstýrið — sum tað altíð skal — at ganga út frá at borgararnir eru ærligir.

Pauli Ellefsen kann hava ta útgangsstoðu, at ávisir borgarar eru lógbrótarar og atkvoða í figgjarnevndini út frá hesum (tað gjørdi hann kortini ikki í apríl, tá studningurin varð játtaður), men hann kann ikki gera landsstýrið til part í sakini um skuldsetingar sínar mótvegis

hesum borgarum. Tí kann landsstýrið bert broyta avgerð sína um kanningar hava sýnt, at mennir ikki eru ærligir.

Hendi tað, at eitt óundirbygt, lutvist konstruerað tilfar, sum kanska var samansópað «fór tilfallet» til politiska nýtslu fyrri at prógva eftirlæti í umsitingini, fekk til fylgju, at byggingin av rekjubátinum var so nógv seinkað, at mennir komu undir at gjalda rentur og avdráttir av svenskum lánum áðrenn skipið kom í vinnu, gjørdist mennir ivaleyst «insolventir», sum P. E. ror uppundir, at teir longu eru. Tók landsstýriðuttan prógv slíka ábyrgd á seg, var tað ikki longur óheft mótvegis borgarunum.

Nú P. E. enn einaferð roynir at pynta uppá telexsøguna, noyðist eg at minna aftur á hana.

Hóast P. E. sigur seg ongan tíð hava ætlað at keypa Bjarnoy II, fer hann fram sum keypari (Moreruten sigur í fyrsta telexi sínum: «vi har solid køber»), svenski meklarinn, sum vil gera handil, sigur: Eigarin krevur meira — t.v.s. 5 mill. kr. — men kortini vil eg tina vegna bera honum eitt boð uppá 3,5 mill. kr.

Eingin, sum hevur havt við handil at gera, ivast í, at komu samráðingar ílag millum P. E. og Fartygskonstruktion (eigarin av Bjarnoy II) vildi prisurin annaðhvørt verið 5 mill. kr. ella imillum 5 mill. kr. og 3,5 mill. kr., og nærri nær 5 mill., jú betri figging eigarin kundi boðið P. E.

Pauli E. nýtti hetta til at siga tað ovugta fyrri figgjarnevnd og føroyingum, nevniliga at Bjarnoy II fekkst til sølu fyrri góðar 2 mill. kr. og at Rávan tí ikki átti reellan eiginpening.

Her liggur tað óreella í framferð Paula Ellefsens, sum veit, at Bjarnoy II ongantíð er boðin út fyrri tey tol, hann nevnr.

Annars til G. L. Samuelsen, sum hevur ábyrgd av oddagreinini 9.10., hvor so hevur skrivað hana.

Sagt varð: «J. Lindenskov ... har givet udtryk for ønsket om, at hvis nogen måtte vide bedre besked, så ikke at spare at sige fra. Det er i hvert fald et demokratisk synspunkt.

Ganske anderledes synes lagmand Atli Dam at ønske tingene.»

og seinni: «Lagmanden lader til at være besluttet på ikke at søge begreberne klaret, medens landsstyremand Jacob Lindenskov i sit indlæg lod mulighederne herfor stå åbne.»

Fyrri tað fyrsta var frágreiðing frá Jákup Lindenskov latin nogna landsstýrið sum so (incl. Atla Dam) harnæst stóð í henni, at hon var ein vátan av frágreiðing mini á fundinum 17.9. við o.o. eg hevði longu tá givið hetta tilboð um at medvirka til «begrebernes klaringe».

Hetta sama gongur fram av

seinnu greinum minum, har eg sigi, at menn skulu vera undir frægast møguligum eftirliti, men, at vit mugu grunda tiltøk okkara á prógv.

Hvat «lavest tænkeligt polemisk plan» viðvikur haldi eg, at telefusk P. E.'s varð avdúkað á hægri plani enn tað hevði uppiborið.

Annars viðgangi eg, at tygum eiga at vita alt um ymisk hæddarstig í politiskari viðgerð.

Tá ein sum tygum í so mong ár hevur verið vitni til, at ymisk menniskju (siglandi, útiseti, Mr. B. Brittain, langfaramaður, Chr. n. Chr., Andreas E. Joensen og fl.) í lesarabrevum seta fram rangar upplýsingar, insinuera ella spyrja sáandi iva um evnir og vilja og reiðilgheit hjá sitandi stýrum til at losa ymisk mál (pristalsviðgerð av almennum lönun, yvirtøkur, fiskerætti, ind, felagsmarknað, strandfarsigling o.s.fr.), samstundis sum sama dag er ein oddagrein, eitt tónatos, okkurt «prát» ella annað um sama evni og alt er skrivað í somu eyðkendu vendingum, og verið vitni til, at rangar upplýsingar so við og við gerast góðkendir veruleikar, tí eingin spurdi seg fyrri, ella eingin tímdi at avsanna, ja so hevur ein fingið serkunnleika til tey ymsu «planini» í tjaki og politiskari skrivning.

Men hesu ferð skal eg vissa tygum um, at landsstýrið vil medvirka til at fáa gjøllari kanningar, men tær skulu gerast av veruliga sakkenum. Sakken, sum eisini kunnu meta marknaðarumstøðurnar fyrri einum handli.

Serkon, sum ikki falla í ta veit, P. E. mundi fallið í, nevniliga at krevja boð uppá L. Óssurson ella Ólav Halga frá 6 kendum skipsmeklarum, uttan at taka við, um handilsstøðurnar hjá teim, sum keyptu Bjarnoy II, eru tær somu sum hjá fiktivum keyparum av tveimum øðrum portugisurum. Ja møguga uttan at taka tað munandi størri virði Bjarnoy II hevur, tí hann ikki krevur sama viðlíkahald (hann er sandblástur og metalliseraður) og hartil hevur eina høvuðsumvalda maskinu, frama av týsku motorfabrikkini í 1974 fyrri 8—900.000 kr.

Noyðist eisini við tygum at siga, at tað einasta sum ein í løtuni veit er gingið fyrri seg av órellum er, at P. E. fingeraði at vera keypari av Bjarnoy II (sum statsgóðkendur grannskoðari ikki hevur loyvi at eiga) og at hann nýtti boðið, givið hansara vegna, til at siga at Bjarnoy II er útboðin fyrri 2—2,5 mill. sv. kr. og fæst fyrri 2 mill. kr. føroyskar.

Ja sjálvt 9.10 verður hetta endurtikið.

Men lat okkum nú siggja hvat úrslit ein nýggj kanning gevur. Tað er kortini tað, sum kemur at telja.

Í Tinganesi, 11. oktober 1971

Atli P. Dam

Opið kjak

við-merkingar

Danski rentuvøksturin

Um diskontohækking danska tjóðbankans skrivur 14. september: Føroyskur peningur er ikki til, hóast danski tjóðbankin prentar pengaseðlar við føroyskari tekst og við myndum av Nólsoyar Páll og W. U. Hammershaimb. Bankar okkara hava fullkomiliga somu treytir at arbeiða undir sum einhver annar danskur provinsbanki. Er likviditetsstøða teirra vánalig, so hava teir tann møguleika at læna pening úr danska tjóðbankanum, og likviditeturin hjá føroysku bankunum eins og teimum donskum flýtur í lætt seljandi donskum virðisbrevum.

Et paradoks

Um keyðið av skrokkinum og søluni av Bjarnoy II skrivur Dimalætting um landsstýrisins framferð:

I betragtning af andre og anderledes store problemer, som fra nytår vil melde sig for det færøske erhvervslivs hele fremtid, er det et paradoks, at et tilfælde, som det konkret foreliggende, skal kunne blæses op til at være det altoverskyggende. Grebet rigtigt an fra landsstyrets side, behøvede det ikke at være tilfældet. Lagmanden lader til at være besluttet på ikke at søge begreberne klaret, medens landsstyremand Jacob Lindenskov i sit indlæg i sagen lod mulighederne derfor stå åbne. Politisk ville det næsten have været mere politisk opmuntrende, om det modsatte havde været tilfældet.

Sjúkrahúsviðurskipti

Essa Arge, yvirlækni, og Asbjørn Joensen, stjóri tekniska skúlan í Klaksvík, eru í orðagongu um støðuna hjá sjúkrahúsunum. Essa Arge hevur skrivað, at av tilvild er lækni á Tvøroyri og í Klaksvík og at tað ikki er væntandi, at hesir fáa fólk afturat sær. Til hetta skrivur Asbjørn Joensen: Munnu hetta ikki fara at standa sum søgulig orð Essa? Hevði nakar væntað slíkt undan penni hjá fólkavaldum manni við sæti á Føroya lógtingi, har menn flest hava sum aðaltátt at byggja vælferðarsamfelag okkara. Nú greiðir tú okkum frá, at hesi pláss eru ikki verður til slíkar menn og felagar teirra, hesir liva í eini hægri sferu, og krevja tí annað enn tað, hesi bygðasamfelag kunnu bjóða, har hvar menn bert hava áhuga fyrri at virka og vinna, so samfelagið kann nærast eisini innan sjúkrahúsvirkið.

1. uppstillingarfundur
Suðurstreymoyar Javnaðarfelag heldur fyrsta uppstillingarfundin til býráðsvalið hós kvöldið kl. 20 á Hotel Føroyum.

Nevndin

Præstø —
fimleikararnir
hava
Fimleikaframsýning

17. okt. kl. 16.00 í fimleikahøllini á Glyvrum
19. okt. kl. 19.30 í ítróttarhøllini á Hálsi
20. okt. kl. 19.00 í Kl-høllini
21. okt. kl. 19.30 í HF-høllini í Tórshavn

I. S. F.

Radarsimulatorskeið

Á Føroya Sjómansskúla byrjar 5 daga skeið í nýtslu av radar til navigering og fyrirbygging av samanstoiti

mánadagin 25. okt. 1976 kl. 15.00. Skeiðið verður uppafturtikið seinni, um áhugi vísur seg at vera.

Áhugaði eiga at siga frá sum skjótast.

Føroya Sjómansskúli